

**PUBLICZNA SZKOŁA PODSTAWOWA
ZAKONU PIJARÓW
IM. ŚW. JÓZEFA KALASANCJUSZA W POZNANIU**

**WEWNĄTRZSZKOLNY
SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO**

**PROGRAM DORADZTWA ZAWODOWEGO
dla Szkoły Podstawowej
na rok szkolny 2026/2027**

„W drodze do przyszłości”

WPROWADZENIE

Zmiany zachodzące we współczesnym świecie powodują, że człowiek podejmuje wiele różnorodnych decyzji, związanych z wyborem poziomu i kierunku kształcenia, zawodu,. Nie każdy jednak potrafi, czy jest w stanie, dokonać samodzielnego wyboru, który byłby dla niego optymalny, uwzględniający indywidualne możliwości, potrzeby, predyspozycje psychofizyczne. Takie zadanie może nie być łatwe, szczególnie dla ucznia. Zaplanowanie i realizacja kariery edukacyjno-zawodowej wymaga wglądu, świadomości siebie, znajomości rynku pracy, wymagań pracodawców. Niejednokrotnie zalecane jest spotkanie ze specjalistą, głównie z doradcą zawodowym.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego (WSDZ) staje się ważnym elementem edukacji, w tym głównie planowania kariery edukacyjno- zawodowej. WSDZ stwarza uczniowi realną możliwość zdobycia wiedzy i umiejętności niezbędnych do odnalezienia swojego miejsca na drodze kariery zawodowej: poznania siebie i własnych predyspozycji zawodowych, zaplanowania własnej ścieżki rozwoju. Ponadto system doradztwa powinien zapewnić poznanie procesu aktywnego poszukiwania pracy. Powinien również stworzyć możliwość kształcenia umiejętności miękkich od najmłodszych lat, m.in. współdziałania w zespole, kreatywności, radzenia sobie ze zmianami, ze stresem, wrażliwość na innych, chęć do rozwoju, uczenia się przez całe życie.

2. AKTY PRAWNE DOTYCZĄCE UDZIELANIA UCZNIOM POMOCY W WYBORZE ZAWODU I KIERUNKU KSZTAŁCENIA, DORADZTWA ZAWODOWEGO

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe, w szczególności art. 26a;
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. z 2019 r. poz. 325), w brzmieniu nadanym Rozporządzeniem Ministra Edukacji z dnia 20 stycznia 2026 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. z 2026 r. poz. 73).

3. CELE DORADZTWA ZAWODOWEGO .

Cel główny to przygotowanie dzieci i młodzieży do przemyślanego wyboru zawodu i drogi dalszego kształcenia oraz opracowania indywidualnego planu kariery edukacyjnej i zawodowej uwzględniającego ich zasoby osobiste, realia współczesnego rynku pracy (w tym wpływ AI) oraz ofertę systemu edukacji.

4. CELE SZCZEGÓŁOWE DORADZTWA ZAWODOWEGO

- 4.1. Pomoc uczniom w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej.
- 4.2. Pomoc uczniom w określeniu preferencji i zainteresowań zawodowych.
- 4.3. Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych.
- 4.4. Wskazywanie uczniom, rodzicom i nauczycielom dodatkowych źródeł informacji na temat:
 - rynku pracy,
 - trendów rozwojowych w świecie zawodów i zatrudnienia, wpływu AI na zawody
 - możliwości wykorzystania posiadanych uzdolnień i talentów w różnych obszarach świata pracy, elastycznych form zatrudnienia i przedsiębiorczości
- 4.5. Udzielanie indywidualnych porad uczniom i ich rodzicom.
- 4.6. Prowadzenie grupowych zajęć aktywizujących, przygotowujących uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej.
- 4.7. Koordynowanie działalności informacyjno – doradczej prowadzonej przez szkołę, wykorzystywanie cyfrowych narzędzi doradztwa zawodowego, w tym cyfrowych zasobów na stronach internetowych.

- 4.8. Wspieranie rodziców i nauczycieli w działaniach doradczych, udzielanych uczniom w dokonywaniu przemyślanych wyborów edukacyjno-zawodowych.
- 4.9. Przygotowanie uczniów do samodzielności w różnych sytuacjach życiowych: tj. np. egzamin, wybór szkoły, poszukiwanie pracy, bezrobocie, adaptacja do nowych warunków pracy i mobilności zawodowej, uczenia się przez całe życie
- 4.10. Przygotowanie uczniów do podjęcia roli pracownika, współpracownika lub osoby pełniącej funkcję kierowniczą oraz do zmiany zawodu, adaptacji do nowych warunków, pracy zdalnej;
- 4.11. Współpraca z instytucjami wspierającymi Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego w miarę możliwości i potrzeb: z Poradniami Psychologiczno-Pedagogicznymi, w tym z Poradniami specjalistycznymi, Urzędami Pracy, Fundacją *Anioły Edukacji*, pracodawcami oraz z instytucjami świadczącymi poradnictwo i specjalistyczną pomoc uczniom i rodzicom.
- 4.12. Wsparcie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w rozwoju i planowaniu dalszej ścieżki edukacyjno- zawodowej.

Cele, formy i metody doradztwa zawodowego są dostosowywane do etapu edukacyjnego, poziomu, możliwości, indywidualnych potrzeb uczniów.

5. Adresaci WSDZ

- **Uczniowie klas 0 w SP** – preorientacja zawodowa, **uczniowie kl. 1-6** – orientacja zawodowa, **uczniowie kl. 7-8** – zajęcia doradztwa zawodowego
- **Rodzice**- wspomaganie rodziców w pełnieniu roli „pierwszych doradców” swoich dzieci, angażowanie rodziców w działania szkoły z zakresu doradztwa zawodowego, spotkania indywidualne i grupowe dla rodziców, aktywny udział rodziców
- **Nauczyciele i specjaliści**: współpraca w realizacji treści doradczych na lekcjach przedmiotowych, wspieranie nauczycieli, wychowawców w realizacji zadań z zakresu doradztwa zawodowego.

Zadania doradcy zawodowego i realizatorów

- **Doradca zawodowy**: koordynuje system, prowadzi zajęcia grupowe w klasach 7 i 8 (min. 10 godzin w każdej klasie), doradztwo indywidualne, systematycznie analizuje prognozę zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy, prognozy prowadzone na zlecenie ministra właściwego do spraw pracy oraz wyniki monitoringu karier absolwentów publicznych

i niepublicznych szkół ponadpodstawowych i wykorzystuje te dane w działaniach doradczych prowadzonych z uczniami i ich rodzicami.

- **Wychowawcy i wszyscy nauczyciele:** włączają treści doradcze do swoich zajęć, eksponując związki danego przedmiotu z zawodami przyszłości oraz n. bibliotekarze poprzez np. gromadzenie informacji nt. oferty szkół, uczelni wyższych, zawodów, gry planszowe zawodoznawcze.

Nauczyciele, wychowawcy współuczestniczą również w realizacji formy doradczej poprzez udział i współorganizowanie wycieczek do instytucji rynku pracy, zakładów pracy, na targi edukacyjne, spotkania z przedstawicielami zawodów, szkół ponadpodstawowych, uczelni wyższych itp.

- **Dyrektor:** organizuje realizację WSDZ oraz, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, zatwierdza program realizacji doradztwa zawodowego na dany rok szkolny w terminie do 30 września.

6. Współpraca z zewnętrznymi instytucjami i osobami mogącymi wesprzeć działania szkoły:

- **Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna:** wsparcie ucznia, rodzica w ramach konsultacji z zakresu poradnictwa zawodowego, specjalistycznej diagnozy psychologiczno-pedagogicznej, preferencji zawodowych;
- **Fundacja „Anioły Edukacji”** : wsparcie doradcze, organizacja wizyt studyjnych w zakładach pracy, które umożliwiają nawiązanie współpracy z pracodawcami, poznawanie stanowisk pracy i w dalszym efekcie przekaz informacji uczniom oraz w zależności od możliwości organizację wycieczek zawodoznawczych dla uczniów.
- **Uczelnie Wyższe w Poznaniu:** Uniwersytetem im. Adama Mickiewicza, Politechniką Poznańską, Uniwersytetem Ekonomicznym, Uniwersytetem Przyrodniczym, Uniwersytetem Medycznym: wykłady, dni otwarte
- **Pracodawcy lokalni:** wizyty studyjne, poznawanie zakładów pracy, wymogów pracodawców, stanowisk pracy
- **CWRKDiZ w Poznaniu:** wsparcie doradcze, w miarę możliwości zajęcia dla młodzieży
- **Centrum Doradztwa Zawodowego dla Młodzieży:** konsultacje indywidualne
- **Branżowe Centra Umiejętności:** poznawanie zawodów, stanowisk pracy, wymagań pracodawców

- **Szkoły Ponadpodstawowe**

7. Metody i formy działań realizowanych w ramach WSDZ

W oddziałach przedszkolnych w Szkole Podstawowej doradztwo zawodowe jest realizowane w formie **preorientacji zawodowej**, która ma na celu wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami oraz pobudzanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.

Doradztwo zawodowe w formie preorientacji zawodowej, jest realizowane w trakcie bieżącej pracy z dziećmi i przez zintegrowane działania nauczycieli, doradców zawodowych, pedagoga, psychologa.

W klasach 1-6 Szkoły Podstawowej doradztwo zawodowe jest realizowane w formie **orientacji zawodowej**, która ma na celu zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień zawodowych.

Doradztwo zawodowe w formie orientacji zawodowej, jest realizowane w trakcie bieżącej pracy z uczniami oraz przez zintegrowane działania nauczycieli, wychowawców, doradców zawodowych, pedagoga, psychologa.

W klasach 7 i 8 Szkoły Podstawowej doradztwo zawodowe jest realizowane w formie **zajęć z zakresu doradztwa zawodowego**, które mają na celu wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego planowania kariery, podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych, z uwzględnieniem ich zainteresowań i uzdolnień oraz informacji na temat rynku pracy i systemu edukacji.

Zajęcia, realizuje doradca zawodowy, we współpracy z nauczycielami, wychowawcami, nie podlegają one ocenie oraz nie mają wpływu na promocję ucznia do klasy programowo wyższej lub ukończenie szkoły przez ucznia.

Zadania z zakresu doradztwa zawodowego realizowane są w szczególności, jako:

- *Udzielanie informacji edukacyjno – zawodowej*, gromadzenie i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej: o zawodach, rynku pracy, możliwościach kształcenia i zatrudnienia, zasadach rekrutacji do szkół, uczelni, o targach edukacyjnych, drzwiach otwartych, w postaci: informatorów, programów multimedialnych, stron internetowych. Krzewienie umiejętności samodzielnego

pozyskiwania informacji, m.in. poprzez korzystanie z portali dotyczących rynku pracy, programów multimedialnych informatorów, ulotek, broszur, itp., udział w targach edukacyjnych, wykorzystywanie cyfrowych narzędzi doradztwa zawodowego, w tym cyfrowych zasobów na stronach internetowych. W starszych klasach SP może być wykorzystywane cyfrowe portfolio.

Podczas zajęć z doradcą zawodowym wykorzystywane są zasoby internetowe: m.in. Mapy Karier, Ośrodka Rozwoju Edukacji, Baromert Zawodów, strony internetowe: Info zawodowe, uczelni wyższych, Centrum Doradztwa Zawodowego dla Młodzieży w Poznaniu, Biznes.gov.pl, ZPE i inne.

- *Poradnictwo indywidualne*- porady i informacje zawodowe, diagnoza zdolności i predyspozycji zawodowych, test Achtnicha dla chętnych uczniów klas 8, wywiad, rozmowa doradcza.
- *Poradnictwo grupowe* – zespołowe zajęcia warsztatowe służące wyposażeniu dzieci i młodzieży w zasób wiedzy i umiejętności dotyczących np. rozpoznawania własnych zasobów, poszukiwania pracy, umiejętności interpersonalnych, planowania kariery zawodowej.
- *Wizyty zawodoznawcze w zakładach pracy, szkołach* prowadzących kształcenie zawodowe, uczelniach wyższych, współpraca z uczniowskim wolontariatem, udział w targach edukacyjnych, *Arenie Zawodów*, mających na celu poznanie przez uczniów szkół, środowiska pracy, wybranych zawodów.
- *Zapraszanie na zajęcia przedstawicieli szkół ponadpodstawowych, przedstawicieli wybranych zawodów, rodziców.*
- *Promowanie wolontariatu:* wolontariat uczniowski, zapraszanie przedstawicieli wolontariatu, akcji charytatywnych
- *Organizowanie spotkań dla rodziców zarówno grupowych jak i indywidualnych*

8. OPIS PRZEWIDYWANYCH OSIĄGNIĘĆ WYNIKAJĄCYCH Z WSDZ

8.1. Dla indywidualnych odbiorców:

- rozpoznanie własnego potencjału, mocnych i słabych stron, uzdolnień, preferencji zawodowych,
- rozwój kompetencji miękkich,

- łatwy dostęp do informacji edukacyjnej i zawodowej – dla uczniów, nauczycieli oraz rodziców,
- poszerzanie edukacyjnych i zawodowych perspektyw uczniów,
- świadome, trafniejsze decyzje edukacyjne i zawodowe,
- ułatwienie wejścia na rynek pracy dzięki poznaniu sposobów poszukiwania i utrzymania pracy,
- świadomość możliwości, a czasami konieczności zmian w zaplanowanej karierze zawodowej,
- mniej niepowodzeń szkolnych, zniechęcenia, zmiany szkoły czy pracy, jako konsekwencji niewłaściwych wyborów.
- rozwijanie kompetencji przyszłości u uczniów, umiejętności wykorzystywania zasobów cyfrowych

8.2. Dla szkół:

- realizacja zobowiązań wynikających z zapisów zawartych w statutach szkół,
- pomoc uczniom i ich rodzicom w dokonywaniu trafnych wyborów edukacyjno-zawodowych,
- utworzenie na terenie szkoły bazy informacji edukacyjnej i zawodowej oraz zapewnienie jej systematycznej aktualizacji.

8.3. Dla pracodawców:

- zwiększenie szansy znalezienia odpowiednio przygotowanych kandydatów na pracowników, świadomych oczekiwań rynku pracy.

9. Aktywny udział rodziców w działaniach z zakresu doradztwa zawodowego

Współpraca z rodzicami ma na celu :

- wspomaganie rodziców w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych przez ich dzieci, rodzice jako pierwsi doradcy dla własnego dziecka;
- włączanie rodziców, jako przedstawicieli różnych zawodów, do działań informacyjnych, doradczych szkoły, spotkań z uczniami
- przedstawienie rodzicom aktualnej oferty edukacyjnej, możliwości kształcenia po SP, narzędzi cyfrowych, stron internetowych wspierających podejmowanie decyzji edukacyjno- zawodowych

- indywidualne wsparcie rodziców uczniów z trudnościami zdrowotnymi, emocjonalnymi, o specjalnych potrzebach edukacyjnych lub potrzebujących porady w podjęciu decyzji;
- udzielanie informacji o możliwościach wsparcia udzielanej przez inne instytucje;

10. WSPÓŁPRACA Z NAUCZYCIELAMI, WYCHOWAWCAMI

Współpraca z nauczycielami ma na celu:

- lepsze poznanie potrzeb uczniów, ich zasobów, oczekiwań wobec szkoły i rynku pracy;
- uzyskanie wsparcia i pomocy w pracy wychowawczej;
- realizację tematyki doradczej w ramach lekcji przedmiotowych
- zapewnienie ciągłości systemowych działań wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego

11. DIAGNOZA i EWALUACJA

Ewaluacja WSDZ i Programu Doradztwa Zawodowego jest ważnym elementem wdrażania i oceny skuteczności działań doradczych w szkole.

W celu poznania oczekiwań i potrzeb uczniów, rodziców, nauczycieli, specjalistów na końcu roku szkolnego przeprowadzana jest ankieta ewaluacyjno- diagnostyczna, kierowana do poszczególnych odbiorców.

Wnioski z przeprowadzonych badań ankietowych zostają dołączone i uwzględnione w Programie Doradztwa Zawodowego na kolejny rok szkolny.

12. WNIOSKI KOŃCOWE

Efektem końcowym realizacji WSDZ jest przygotowanie uczniów do podejmowania trafnych decyzji w wyborze drogi dalszego kształcenia oraz zaplanowania kariery zawodowej, umożliwiającej im aktywne funkcjonowanie na rynku pracy, otwartość na uczenie się przez całe życie.

Naszą rolą, jako opiekunów, wychowawców, doradców jest wspieranie ich w dokonywaniu przemyślanych, mądrych wyborów, towarzyszenie młodym ludziom „w drodze do przyszłości”.

**PROGRAM REALIZACJI DORADZTWA ZAWODOWEGO
DLA SZKOŁY PODSTAWOWEJ
na rok szk. 2026/27**

Tematyka działań	Adresaci	Metody i formy realizacji	Termin	Osoby odpowiedzialne
Diagnoza potrzeb doradczych uczniów, rodziców, nauczycieli	uczniowie klas 4-5, 6-8, rodzice uczniów klas 4-8, nauczyciele	ankieta oraz rozmowa z uczniami	czerwiec poprzedniego roku szkolnego	doradca zawodowy
Preorientacja zawodowa Zalecane tematy do realizacji: 1.Co lubię robić- rozmowa z dziećmi, rysunek. 2. Zawody wokół nas, czym zajmują się ludzie, którzy są wokół nas, co robią. Kto pracuje w szkole, na poczcie, w sklepie, itp. 3. Jak będę duży/duża to będę...	dzieci klas 0 (oddziałów przedszkolnych w SP)	zajęcia grupowe w ramach lekcji wychowawczych przedmiotowych, rozmowy z dziećmi, rysunek, kąciki zainteresowań, prezentowanie w grupie ulubionych czynności, zainteresowań, zabawa: wszyscy, którzy...	w trakcie całego roku szkolnego wg. planów i możliwości wychowawców i nauczycieli, realizacji podstawy programowej	wychowawcy, nauczyciele edukacji przedszkolnej, w razie potrzeby możliwe wsparcie doradcy zawodowego,
Orientacja zawodowa Zalecane tematy do realizacji: Dzieci klasy 1: 1. Co lubię robić, moje zainteresowania - jak mogę je rozwijać, sposoby spędzania czasu wolnego	dzieci klas 1-3	zajęcia grupowe w ramach lekcji wychowawczych przedmiotowych, rozmowy z dziećmi, rysunek, kąciki zainteresowań, prezentowanie w grupie ulubionych czynności, zainteresowań, filmy o zawodach dostosowane do wieku dzieci,	w trakcie całego roku szkolnego wg. planów i możliwości wychowawców i nauczycieli, realizacji podstawy programowej	wychowawcy, nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, w razie potrzeby możliwe wsparcie doradcy zawodowego

2. Co robię dobrze, dokładnie, nie sprawia mi to trudności. Dzieci kl. 2: Zawody wokół nas, nazywanie zawodów, czym zajmują się ludzie, którzy są wokół nas, co robią, jakimi narzędziami, maszynami się posługują 2. Po co ludzie pracują? Jakie jest znaczenie pracy w życiu człowieka Dzieci kl. 3 1. Po co się uczymy? Czego lubię się uczyć, z jakich źródeł wiedzy możemy korzystać? 2. Kim chcę być w przyszłości- rysunek, rozmowa z dziećmi		zaproszenie chętnych rodziców, aby opowiedzieli o swojej pracy		
Orientacja zawodowa kl. 4-6 Jak radzić sobie ze stresem (wniosek tematyczny po diagnozie) Jak się uczyć, sposoby, techniki uczenia się	uczniowie klas 4-8 uczniowie kl. 4-6	formy i metody dostosowane do odbiorców, m.in. rozmowa z uczniami, praca w grupach, prezentacja prezentacja, rozmowa z uczniami	październik, zgodnie z programem wychowawczo-profilaktycznym wrzesień/ październik	wychowawcy, możliwe wsparcie psychologa, pedagoga wychowawcy, nauczyciele przedmiotów

Rozwijanie zainteresowań i pasji jako droga do lepszego poznania siebie, swoich możliwości oraz kształtowania umiejętności	uczniowie klas 4-6	prezentowanie swoich pasji przez uczniów	styczeń 2027 r.	wychowawcy, ze wsparciem nauczycieli przedmiotów
Cyber bezpieczeństwo i higiena cyfrowa, odpowiedzialne korzystanie z Internetu, sztucznej inteligencji, wpływ AI na pracę, zawody	uczniowie klas 4-8	praca w grupach, zajęcia warsztatowe, rozmowa z uczniami, forma dostosowana do odbiorców	luty 2027 r.	wychowawcy, nauczyciele informatyki, pedagog
Jak radzić sobie ze stresem przed różnymi formami sprawdzania wiedzy oraz egzaminami w kl. 8	uczniowie klas 4-8	rozmowa z uczniami, forma dostosowana do odbiorców	kwiecień 2027r.	wychowawcy, możliwe wsparcie pedagoga, psychologa
Realizacja zajęć z zakresu doradztwa zawodowego w klasach 7a i 7b SP. Tematyka szczegółowa pod tabelą	uczniowie klas 7a i 7b SP	forma grupowa, warsztatowa, zajęcia obowiązkowe dla uczniów	1 semestr r. szk. 2026/27	doradca zawodowy
Realizacja zajęć z zakresu doradztwa zawodowego w klasach 8a i 8b SP. Tematyka szczegółowa pod tabelą	uczniowie klas 8a i 8b SP	forma grupowa, warsztatowa, zajęcia obowiązkowe dla uczniów	2 semestr r. szk. 2026/27	doradca zawodowy
<i>Arena zawodów</i>	uczniowie klas 8 SP	udział w wydarzeniu	wg terminarza wydarzenia, 2 semestr	wychowawcy uczniów klas 8 oraz doradca zawodowy

Indywidualne doradztwo edukacyjno-zawodowe	chętni uczniowie, rodzice, nauczyciele wszystkich poziomów	konsultacje indywidualne	cały rok szkolny, wg potrzeb	doradca zawodowy, pedagog, psycholog
Test obrazkowy zawodów Achtnicha	chętni uczniowie klas 8	konsultacje indywidualne, zaproszenie na omówienie testu rodzica ucznia	cały rok szkolny, wg potrzeb, po wcześniejszym ustaleniu terminu	doradca zawodowy
Współpraca z Fundacją Anioły Edukacji	doradca zawodowy/pedagog, psycholog	spotkania studyjne w zakładach pracy, wsparcie merytoryczne	w trakcie roku szkolnego	doradca zawodowy
Współpraca z Uczelniami Wyższymi w Poznaniu, m.in. UAM	Klasy 7, 8 SP	zajęcia na uczelniach wyższych, spotkania z przedstawicielami wyższych uczelni w szkole	w trakcie roku szkolnego, w miarę możliwości	nauczyciele, doradca zawodowy
Spotkanie informacyjno-doradcze dla rodziców „Jak wspierać dzieci w podejmowaniu decyzji edukacyjno-zawodowych” Zasady rekrutacji do szkół ponadpodstawowych	rodzice uczniów klas 8	spotkanie informacyjno-doradcze	2 semestr	doradca zawodowy, wychowawcy uczniów klas 8
Targi edukacyjne	uczniowie klas 7 i 8 SP	udział chętnych uczniów i rodziców	2 semestr	przekazanie informacji rodzicom i uczniom przez doradcę zawodowego
Wizyty w zakładach pracy, np. Volkswagen Group	uczniowie klas 7 i 8 SP	wizyty u pracodawców, zwiedzanie zakładów pracy	w zależności od możliwości, termin po ustaleniu z pracodawcami	Wychowawcy klas 7 i 8 we współpracy z doradcą zawodowym
koła zainteresowań, akcje wolontariatu, konkursy przedmiotowe	chętni uczniowie	forma dostosowana do rodzaju zajęć, wieku uczniów	cały rok szkolny, zgodnie z terminami zajęć, akcji, konkursów	nauczyciele przedmiotów, opiekunowie wolontariatu

Gazetka ścienna dotycząca doradztwa edukacyjnego i zawodowego przy gabinecie pedagoga/doradcy zawodowego	społeczność szkolna	przygotowanie gazetki ściennej	w trakcie roku szkolnego	doradca zawodowy
Podsumowanie zajęć dla uczniów klas 7 i 8 SP, wnioski na przyszłość	uczniowie klas 7 i 8	ankieta podsumowująca, ewaluacyjna	koniec roku szkolnego lub cyklu zajęć	doradca zawodowy

Uczniowie klas 7- zajęcia grupowe z doradcą zawodowym, treści szczegółowe

W klasie 7 obowiązkowe zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego będą przeznaczone w szczególności na poznawanie przez uczniów własnych zasobów oraz wybranych zawodów. Uczniowie będą starali się odpowiedzieć na pytanie *jaki/jaka jestem, jak funkcjonuję w grupie, jak wykorzystać zainteresowania, talenty, mocne strony w planowaniu przyszłej ścieżki edukacyjno-zawodowej?*

Czas realizacji: pierwszy semestr – minimum 10 godz. lekcyjnych

Osoby realizujące: doradca zawodowy

I: Poznawanie własnych zasobów – Poznawanie siebie warunkiem dobrego rozwoju, wyboru i decyzji

1. Jaki jestem? Co najbardziej lubię robić, co mnie pasjonuje?

Jakie mam zainteresowania, zdolności, cechy osobowości- karty pracy, autorefleksja, prezentacja swoich zainteresowań przez uczniów

2. Jakie są moje potrzeby, motywacje, jakimi wartościami się kieruję?- karty pracy, autorefleksja, rozmowa z uczniami

3. Mocne i słabe strony, co chcę rozwijać, a czego chcę uniknąć?- karty pracy, rozmowa z uczniami

4. Stan zdrowia, a wybór szkoły, zawodu. Zawody w których szczególnie ważny jest aspekt zdrowotny- prezentacja, rozmowa

5. Jak funkcjonuję w grupie? Doskonalenie umiejętności pracy w zespole, rozwijanie umiejętności miękkich- gry i zabawy zespołowe.

6. Podejmowanie decyzji, jak sobie z tym radzę?- karta pracy

II: Poznawanie zawodów

1. Dlaczego pracujemy? Co według mnie znaczy interesująca, dobra praca? Jakie warunki musi spełniać taka praca? Praca i aspekt finansowy? Jakie wartości są dla mnie ważne wybierając dany zawód? Jaki zawód uważam za najbardziej interesujący? Wartości osobiste, a wybór zawodu, wolontariat, jako możliwość działań na rzecz innych- dyskusja moderowana, praca w grupach, karta pracy

2. Klasyfikacja zawodów i specjalności- czym jest, przedstawienie, prezentacja

3. Poznawanie wybranych zawodów, prezentacja zawodów: filmy zawodoznawcze, opisy zawodów, kalambury o zawodach, ścieżki kariery *Mapy Karier*, *Info zawodowe*, wykorzystywanie narzędzi cyfrowych, zasobów Internetowych, platform edukacyjnych również przez uczniów do pozyskiwania informacji o zawodach.

4. Zapraszanie chętnych rodziców, jako przedstawicieli różnych zawodów, do działań informacyjnych szkoły, przykłady różnych karier.

W miarę możliwości wycieczki zawodoznawcze do zakładów pracy, przedsiębiorstw, instytucji

III: Rynek pracy

1. Co to jest rynek pracy, instytucje rynku pracy, m.in.: Urzędy Pracy, OHP, Agencje zatrudnienia- prezentacja

2. Zawody deficytowe i nadwyżkowe- wykorzystanie narzędzia Barometr Zawodów

IV. Rynek edukacyjny, podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

1. Jaka szkoła, jaki zawód? Co warto brać pod uwagę wybierając szkołę, zawód- rozmowa, karta pracy

2. Typy szkół, jakie są możliwości wyboru ścieżki edukacyjno-zawodowej po szkole podstawowej (LO, T, Szk. B), korzyści i konsekwencje- prezentacja, rozmowa

Uczniowie klas 8- zajęcia grupowe z doradcą zawodowym, treści szczegółowe

W klasie 8 uczniowie na obowiązkowych zajęciach doradztwa zawodowego będą nadal poznawali zawody, rynek pracy, rynek edukacyjny, zasady rekrutacji, będą starali się odpowiedzieć na pytanie: *Jak wykorzystać własne zasoby?*, *Kim będę?* *Jaką wybrać szkołę, zawód?*.

Czas realizacji: drugi semestr – minimum 10 godz. lekcyjnych

Osoby realizujące: doradca zawodowy

I: Poznawanie własnych zasobów – Poznawanie siebie warunkiem dobrego rozwoju, wyboru i decyzji

1. Czym jest sukces? Czy dla każdego znaczy to samo?- przykłady ludzi sukcesu, zajęcia warsztatowe, dyskusja moderowana
2. Jak funkcjonuję w grupie? Doskonalenie umiejętności pracy w zespole. Gry i zabawy zespołowe.
3. Jak radzić sobie ze stresem, m.in. szkolnym, egzaminacyjnym. Czym jest stres?, sposoby radzenia sobie ze stresem- rozmowa z uczniami, praca w grupach, autorefleksja
4. Jak wykorzystać potencjał własny wybierając szkołę, zawód. Porównanie własnych zasobów z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców z uwzględnieniem możliwości pracy zdalnej, elastycznych form zatrudnienia i przedsiębiorczości – zasoby Internetowe, karta pracy, autorefleksja.

II: Poznawanie zawodów

1. Poznawanie wybranych zawodów, prezentacja zawodów: filmy zawodoznawcze, opisy zawodów, kalambury o zawodach, ścieżki kariery *Mapy Karier*, *Info zawodowe*, *wykorzystywanie zasobów Internetowych*
2. Zapraszanie chętnych rodziców, jako przedstawicieli różnych zawodów, do działań informacyjnych szkoły, przykłady różnych karier.
3. W miarę możliwości: wycieczki zawodoznawcze do zakładów pracy, przedsiębiorstw, instytucji,
4. Udział uczniów w *Arenie zawodów* w formie wycieczki zawodoznawczej.
5. Wpływ nowych technologii, w tym sztucznej inteligencji na zmiany w zawodach i formach zatrudnienia- rozmowa z uczniami, praca w grupach
6. W jakich dziedzinach życia gospodarczego i społecznego widzę siebie w przyszłości? Planowanie ścieżki edukacyjno- zawodowej z wykorzystaniem narzędzi informatycznych, platform i stron internetowych.

III: Rynek pracy

1. Charakterystyka rynku pracy, zawody nadwyżkowe i deficytowe, zawody przyszłości, wpływ sztucznej inteligencji na pracę, zawody- wykorzystanie *Barometru Zawodów*, praca w grupach, rozmowa z uczniami

2. Instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno- zawodowej, w tym publiczne służby zatrudnienia, Ochotnicze Hufce Pracy i Agencje zatrudnienia
3. Czym są kwalifikacje, a czym kompetencje? Jak je rozwijać. Kwalifikacje uwzględnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania- prezentacja, praca w grupach

IV. Rynek edukacyjny, podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

1. System szkolnictwa, typy szkół (LO, T, Szk. B), co dalej po danej szkole? Analiza korzyści i wyzwań związanych z wyborem danego typu szkoły. Technikum i Szkoła Branżowa dająca możliwość szybszego wejścia na rynek pracy - prezentacja, rozmowa z uczniami
2. Zapoznanie z warunkami rekrutacji do szkół – informacja dla uczniów i rodziców.
3. System naboru elektronicznego, jak działa, jak utworzyć listę preferencji- prezentacja, rozmowa, ćwiczenia

Ważne jest też, aby wybrane treści były też poruszane w czasie zajęć lekcyjnych, w szczególności lekcji wos-u, lekcji wychowawczych, języka polskiego, języków obcych, informatyki i innych.

Mogą być wykorzystywane zasoby, filmy o zawodach, scenariusze zajęć ze strony internetowej ORE

doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/, Infozawodowe.pl, platforma ZPE

METODY PRACY W REALIZACJI programu doradztwa zawodowego

- poradnictwo indywidualne, skierowane szczególnie dla uczniów, mających trudności w podjęciu decyzji edukacyjno-zawodowych, korzystanie przez doradcę zawodowego z testu Achtnicha dla chętnych uczniów kl. 8,
- poradnictwo grupowe, zajęcia warsztatowe, grupowe
- lekcje zawodoznawcze, filmy o zawodach
- spotkania z przedstawicielami różnych zawodów, min. rodzicami
- spotkania z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych
- zachęcanie młodzieży do aktywnego udziału w drzwiach otwartych w szkołach ponadpodstawowych, targach edukacyjnych
- udział uczniów klas 8 w *Arenie Zawodów*
- angażowanie uczniów do aktywnego spędzania czasu wolnego, rozwoju zainteresowań (zajęcia sportowe, językowe, rozwijające umiejętności zawodowe, koła zainteresowań)
- wykorzystanie testów, ankiet i innych narzędzi podczas zajęć klasowych
- wycieczki zawodoznawcze do zakładów pracy

- współpraca z Branżowymi Centrami Umiejętności
- gromadzenie materiałów dotyczących zakresu doradztwa zawodowego (m.in. biblioteka, osoby zajmujące się doradztwem zawodowym)
- informowanie rodziców oraz uczniów o procedurach egzaminów- dyrekcja, wychowawcy, nauczyciele przedmiotów egzaminacyjnych,
- organizowanie spotkań dla rodziców, indywidualnych i grupowych
- aktywny udział rodziców w działaniach z zakresu doradztwa zawodowego
- wykorzystywanie narzędzi cyfrowych, zasobów Internetowych podczas zajęć, oraz przekazanie informacji uczniom i rodzicom o możliwych zasobach cyfrowych.

Program realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2026/2027 został opracowany we współpracy z lokalnymi lub regionalnymi pracodawcami, przedstawicielami branż lub izbami gospodarczymi (do zrobienia)

Załączniki:

Wnioski z ankiet, przeprowadzonych w czerwcu 2026r., które zostały uwzględnione przy opracowaniu Programu Doradztwa Zawodowego na r. szk. 26/27

Wnioski z ankiet ewaluacyjno- diagnostycznych uczniów, rodziców, nauczycieli, przeprowadzonych w czerwcu 2026r.

Uczniowie klas 4-5 SP

1. Ankietę wypełniło 49 uczniów z klas 5.
2. 37 (76 %), zdecydowana większość uczniów wie kim jest doradca zawodowy, 39 odpowiedziało, że doradca zawodowy pomaga w wyborze kolejnej szkoły, zawodu, 30 wskazało, że udziela informacji o zawodach, 29 wskazało, że udziela informacji o szkołach, kierunkach kształcenia, 19, że informuje o sytuacji na rynku pracy, 18 wskazało, że pomaga w lepszym poznaniu siebie, swoich zainteresowań, uzdolnień.
3. Większość uczniów (19) chciałoby rozwijać umiejętność radzenia sobie ze stresem, następnie wskazano (18) komunikację z innymi, rozwiązywanie konfliktów, 17 uczniów wskazało potrzebę rozwijania współpracy, współdziałania w grupie, 16 wskazało wystąpienia przed grupą osób, niektórzy uczniowie (10) napisało, że chce rozwijać swoje zainteresowania, m.in. sportowe, taniec, artystyczne.
4. Na pytanie, czy zajęcia z doradcą zawodowym byłyby Tobie potrzebne: 19 respondentów odpowiedziało, że tak, 30, że nie są obecnie potrzebne.

Uczniowie klas 6-8 SP

1. Ankietę wypełniło 91 uczniów (44- klas 6, 18- klas 7, 29 klas 8)
2. Większość uczniów (75 %) wie czym zajmuje się doradca zawodowy, 48 uczniów wskazało, że oczekuje pomocy w wyborze kolejnej szkoły, zawodu, 40, że informacji o szkołach, kierunkach kształcenia, 38 wskazało na potrzebę informacji o zasadach rekrutacji, wymagań edukacyjnych, 31 informacji o zawodach, 29 respondentów oczekuje pomocy w lepszym poznaniu siebie, swoich zainteresowań, uzdolnień, 19 wskazało na potrzebę informacji nt. rynku pracy.
3. Ponad połowa (47) respondentów wskazała, że chciałaby rozwijać umiejętność radzenia sobie ze stresem, 35 uczniów chce rozwijać umiejętność współpracy w grupie (37), wystąpień przed grupą osób (35), umiejętność rozwiązywania konfliktów i komunikacji z innymi chce rozwijać 29 uczniów
4. Zajęcia grupowe, warsztatowe jako najbardziej korzystne wskazało 48 uczniów (ponad połowa), następnie wskazano indywidualne spotkania z doradcą zawodowym (31), wizyty w zakładach pracy (31), 27 respondentów wskazało uczestnictwo w targach edukacyjnych, „Arenie zawodów”., natomiast 12 wykłady, prelekcje.

5. 69 z 91 uczniów wskazało, że wie jaką szkołę wybierze, 22 jeszcze nie wie.
6. Na pytanie jaki typ szkoły zamierzasz wybrać, większość 69 (z 91) wskazało LO, 18 na technikum, 4 myśli o szkole branżowej.
7. Na temat planów edukacyjno- zawodowych większość respondentów (58) rozmawia z rodzicami, 54 wskazało koleżankę/kolegę, 11 z nikim nie rozmawia.

Rodzice uczniów klas 4-8 SP

1. W ankiecie wzięło udział 44 rodziców uczniów (7 klas 4, 8 klas 5, 17 klas 6, 15 klas 7, 3 klas 8 SP). Ankieta została wysłana do wszystkich rodziców uczniów klas 4-8 SP.
2. 38 rodziców (86 %) wskazało, że potrzebuje wsparcia doradcy zawodowego w rozpoznawaniu predyspozycji zawodowych swojego dziecka.
3. Na pytanie w jakim zakresie to wsparcie byłoby potrzebne, 27 wskazało spotkania uczniów z przedstawicielami zawodów, 25 rodziców wskazało potrzebę spotkania indywidualnego doradcy zawodowego z uczniami, 24 potrzebę zajęć grupowych z uczniami, 21 spotkań z przedstawicielami szkół, 20 wskazało wizyty w zakładach pracy, 11 rodziców wskazało potrzebę spotkań indywidualnych doradcy zawodowego z rodzicami, 2 osoby wskazały spotkania tematyczne z rodzicami.
4. Na pytanie jaka tematyka spotkań z rodzicami byłaby potrzebna, 28 rodziców wskazało temat: „Jak wspierać dziecko w planowaniu ścieżki edukacyjno- zawodowej” natomiast 18 rodziców wskazało temat „Możliwości edukacyjne po SP” oraz „Zasady rekrutacji do szkół ponadpodstawowych”, 9 respondentów uważa, że takie spotkania nie są potrzebne.
5. Zdaniem rodziców biorących udział w ankiecie w Programie Doradztwa Zawodowego powinien być położony szczególny nacisk na tematykę związaną z poznawaniem siebie, swoich predyspozycji (37 wskazań), poznawaniem możliwości edukacyjnych po SP (25 wskazań), zasadami rekrutacji do szkół ponadpodstawowych (21 wskazań), poznawaniem zawodów (20), sytuacją na rynku pracy (17)
6. Na pytanie jakie umiejętności powinny być rozwijane, 32 z 44 rodziców wskazało radzenie sobie ze stresem, 26 współdziałanie w grupie, 24 wskazało rozwijanie umiejętności kreatywnego myślenia, 16 umiejętność autoprezentacji i rozwiązywania konfliktów, 11 komunikację z innymi.

Wnioski z ankiet ewaluacyjno- diagnostycznych nauczycieli

1. Ankietę wypełniło 20 nauczycieli/wychowawców (3- kl.0-3, 8- kl. 4-8, 12- kl. 1-4 LO). Ankieta została wysłana do wszystkich nauczycieli/wychowawców, specjalistów
2. 17 nauczycieli wskazało, że potrzebuje wsparcia doradcy zawodowego w rozpoznawaniu predyspozycji zawodowych swoich uczniów.
3. Na pytanie w jakim zakresie to wsparcie byłoby potrzebne, 15 wskazało na spotkania z przedstawicielami zawodów, 15 na zajęcia grupowe, warsztatowe z uczniami, 13 na wizyty w zakładach pracy, 10 na spotkania uczniów z przedstawicielami szkół, uczelni, 7 na potrzebę spotkań indywidualnych doradcy zawodowego z uczniami, 4 nauczycieli wskazało na potrzebę gotowych scenariuszy zajęć
4. 5 nauczycieli wskazało potrzebę spotkania doradcy zawodowego z rodzicami na temat: „Jak wspierać dziecko w planowaniu ścieżki edukacyjno- zawodowej” 6 nauczycieli wskazało temat: „Możliwości edukacyjne po LO”, 2 nauczycieli temat związany z możliwościami kształcenia po SP i zasadami rekrutacji do szkół ponadpodstawowych, 4 respondentów nie widzi potrzeby spotkań doradcy zawodowego z rodzicami.
5. Zdaniem respondentów w Programie Doradztwa Zawodowego powinien być położony nacisk na tematykę związaną z poznawaniem siebie, swoich predyspozycji (17), poznawaniem zawodów (13), możliwości edukacyjnych po SP, LO (6), sytuacją na rynku pracy (4), w LO jak pisać CV (4)
6. Na pytanie jakie umiejętności powinny być rozwijane i potrzebne jest wsparcie: 12 nauczycieli wskazało radzenie sobie ze stresem, 10 na umiejętność autoprezentacji i współdziałanie w grupie, 7 na komunikację z innymi i rozwijanie umiejętności kreatywnego myślenia, 6 na umiejętność rozwiązywania konfliktów.

Wnioski ogólne i rekomendacje

Diagnoza posłużyła do określenia potrzeb, oczekiwań społeczności szkolnej oraz priorytetów działań z zakresu doradztwa zawodowego w roku szkolnym 2026/2027.

1. Ankietę wypełniło: 49 uczniów z klas 4-5, 91 uczniów klas 6-8, 44 rodziców uczniów klas 4-8, 20 nauczycieli/wychowawców (3- kl.0-3, 8- kl. 4-8)
2. Radzenie sobie ze stresem to główny postulat uczniów klas 4-5 (19 wskazań), uczniów starszych (47 wskazań – ponad połowa), rodziców (32 wskazania) oraz nauczycieli (12 wskazań). Zajęcia na ten temat powinny zostać przeprowadzone w ramach lekcji wychowawczych.
3. Zarówno rodzice (37 wskazań), jak i nauczyciele (17 wskazań) uważają, że bazą doradztwa musi być poznawanie samego siebie i swoich predyspozycji. Uczniowie starsi również oczekują pomocy właśnie w tym obszarze (29 wskazań).
4. Uczniowie oczekują zajęć warsztatowych, wizyt u pracodawców i spotkań z ludźmi wykonującymi ciekawe zawody.
5. Wskazane są warsztaty dla rodziców o tym, jak mądrze wspierać dziecko w planowaniu ścieżki edukacyjno- zawodowej, odpowiadając bezpośrednio na zapotrzebowanie 28 z nich.
6. Większość uczniów klas 6-8 deklaruje chęć wyboru LO (69 z 91), 18 myśli o technikum, 4 o szkole branżowej. Jest też grupa 22 uczniów niepewnych wyboru szkoły .
7. Na temat planów edukacyjno- zawodowych większość respondentów – 58 wśród uczniów klas 6-8 rozmawia z rodzicami, 54 wskazało koleżankę/kolegę, 11 uczniów z nikim nie rozmawia o swoich planach.

Rekomendacja: należy zachęcać uczniów do skorzystania z form pomocy oferowanych przez szkołę.